

Jorføg paa at stærpe Betingelserne for Afgang til Sagsførervirksomhed vilde dengang have mødt en afgjort Indsigelse; ærede Medlemmer ville, hvis de ville gennemlæse Forhandlingerne, for at jeg blot skal nævne et enkelt Exempel, blandt dem, der i den Retning havde Afstilligt at indvende mod Udvalgets Forflag, finde vor ærede Kollega, den 1ste Landstingsmand for 10de Kredss (Jessen). Denne den daværende Situation maa man ikke nu glemme. Det høie Thing vil, af hvad jeg her i al Korthed har mindet om, drage den Slutning, at jeg kun kan paaskjønne, at den høitæredede Justitsminister nu har søgt at bearbejde den Tanke, hvorfor det ikke dengang lykkedes at vende Regjeringens Tilslutning. Jeg erkjender fuldstændigt, at Forlaget i Enkeltighederne har Krav paa nogle Prøvelse; men det er en saadan Det a il-Overveielse, at jeg ikke finder Ojfordring til nu nærmere at gaa ind paa den; det var kun denne dobbelte Side af Sagen, nemlig Forholdet til Tilblivelsen af Loven af 26de Mai 1868 og den hele Situation, saaledes som den var for 12 Aar siden, der vel neppe staar ganske levende for det høie Things Medlemmer, som jeg ønskede at drage ærede Medlemmer til Minde.

Jessen: Det er ganske rigtigt, at jeg for 12 Aar siden ligesom idag har talt om, at det maatte var ønskeligt, istedetfor at gaa den Vej, som Lovforslaget gik, at give hele Sagsførernæringen fri, hvilket jeg ogsaa idag har udtalt; men da jeg tørvigt fandt, at Lovforslaget i det Hele taget var af et saadant Indhold, at jeg ansaa det for skadeligt, stemte jeg imod Lovforslagets Overgang til 3die Behandling og ligeledes imod selve Loven ved 3die Behandling. — Jeg har taget Ordet egentlig mest for at tillade mig at sige til den høitæredede Justitsminister, at jeg ikke har for Skik at tale for at fæde hverken en Sag eller Nogen. Jeg har fremsat de Betænkkeligheder, jeg havde ved det Forflag, der foreligger, og naar jeg kom til at sige, eller naar jeg sagde, at det var en laugs-mæssig Ordning, eller sagde, at det var et Sagsførerslag, som her blev indstiftet, brugte jeg væsenlig dette Udtryk, fordi de, der erindre eller have læst Forhandlingerne i 1868, ville finde, at det samme Udtryk blev brugt mangfoldige Gange baade fra Ministerbanken og fra forskjellige Sider, og der reistes netop dengang det Spørgsmaal om, hvorvidt man kunde kalde den Ordning, som blev indført ved Loven af 26de Mai 1868, for

en laugs-mæssig Ordning. Dette blev modtaget, fordi den Sagsførerstand, der derefter blev dannet, ikke havde nogen Organisation; men det er jo netop den Forskjel, som indtræder ved det nuværende Lovforslag, at dette, som et andet æret Medlem har kaldt et Samsfund, bliver retslig organiseret; og saa tror jeg ikke, at det er en Betegnelse, som kan siges at være adækvat, naar jeg har brugt Udtrykket: Sagsførerslag. Men, som sagt, det er ikke brugt for i nogenomhelst Henseende at fæde og endnu mindre som en captatio benevolentiae; thi jeg har sjældent oplevet, at, naar jeg udtalte mig mod et Lovforslag, der er blevet forelagt fra Ministerbanken, at jeg da har faaet nogen benevolentia. — Jeg skal derhos tillade mig at bemærke, at jeg har ikke modtaget, at det Lovforslag, som her er forelagt, kunde passe ind i det nye System, som vi kom til, i den mundtlige Rettergangs Ordning; det tror jeg næsten, at det vil gjøre; ja efter hvad den ærede Justitsminister har sagt, er jeg ganske vis paa, at det vil passe ind i det nye, idetmindste i en vis Henseende; men jeg har sagt, at det ikke passer ind i det nuværende System, at det er i Strid med den nuværende Retsorden eller ikke ret vel kan forenes med den Retsorden, vi i dette Dieblit have, og det kan jeg ikke fravige. At der senere vil blive Anledning til at danne en virkelig Sagsførerstand, et Sagsførersamsfund — jeg skal undgaa at kalde det Laug — erkjender jeg fuldtvel. Det er baade Tilfældet i de store og i de smaa Kulturstater, at der er saadan en Sagsførerstand med fuldstændig Organisation, med en „båtonnier“ i Spidsen, kort sagt med fuldstændig eksklusiv Karakter. Men passer det ind i det Nuværende? Det er dette, jeg ikke kan indrømme. Jeg kan ikke tro rettere, end at jeg har Anledning til — ikke for paa nogen Maade at ville sige, at jeg til Syvende og Sidst ikke vil tage mod et Lovforslag med Ojdringer som det, der foreligger — at sige, hvad jeg ogsaa glæder mig over at have faaet Medhold i af det ærede 1ste Medlem for Kjøbenhavn (Krieger), at der virkelig med Hensyn til Sagsførerraadene's Dannelselse er store Betænkkeligheder, og det ikke blot for mig, men vistnok ogsaa for Alle, som nogle drøfte denne Sag, og navnlig skal jeg gjøre bestemt gjældende, at der ikke er Nogen, der er istand til bedre at bedømme Sagsførernes Virksomhed og Sagsførernes hæderlige Færd end Dommeren, end de Retter, for hvilke de daglig ere tilstede, og for hvilke de udføre deres Vir-